

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

1857

€

БИЛТЕН
2024.

АВГУСТ

ЦЕНТАР ЗА ПРИВРЕДНА ПИТАЊА

Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност

У „Службеном гласнику РС“ бр.65/2024 од 02.08.2024. године објављен је Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност.

Главни разлог за доношење Правилника о изменама и допунама Правилника о ПДВу јесте усклађивање са новинама које су објављене у Правилнику о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању („Службени гласник РС“ бр.65/2024) и почетак примене обавезе евидентирања претходног пореза у систем електронских фактура.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, одосно 10.08.2024. године, а примењиваће се од 01. септембра 2024. године, осим одредаба које се односе на исказивање података у обрасцу ПОПДВ, које ће се примењивати почев од подношења пореских пријава за пореске периоде који почињу после 31. августа 2024. године, а то је за месечне обвезнике порески период септембар 2024, док је за тромесечне пореске обвезнике то четврти квартал 2024. године.

Измене и допуне Правилника су обухваћене у 29 чланова, а односе се на следеће:

Члан 54. Правилника је измењен и након измена прецизира када прималац добара или услуга који је порески дужник за тај промет може да смањи износ обрачунатог ПДВа, ако се за опорезиви промет основица накнадно смањи. Заправо, ако се основица за опорезиви промет добара или услуга, који је извршио обвезник ПДВ, односно страног лица које није обвезник ПДВ у Републици Србији, накнадно смањи, прималац добара или услуга који је порески дужник за тај промет, може да смањи износ обрачунатог ПДВ ако је сачинио интерни рачун и исправио одбитак претходног пореза, у складу са овим правилником.

Услов који се односи на исправку одбитка претходног пореза из става 1. овог члана не примењује се у случају кад порески дужник није користио обрачунати ПДВ као претходни порез.

Изузетно од става 1. овог члана, прималац добара или услуга који је порески дужник за промет добара или услуга, а који нема право на одбитак претходног пореза по основу тог промета, може да смањи износ обрачунатог ПДВ ако:

- 1) поседује документ о смањењу основице у складу са овим правилником, односно други документ којим се потврђује да је смањена накнада за промет добара или услуга издат од стране лица које је извршило промет добара или услуга – обвезника ПДВ или страног лица које није обвезник ПДВ у Републици Србији, а потврђен од стране примаоца добара или услуга;
- 2) је сачинио интерни рачун у складу са овим правилником."

Додат је **Члан 54а.** који гласи:

- (1) Одредбе чл. 53. и 54. овог правилника сходно се примењују и у случају кад наплаћени, односно плаћени аванс престане да се сматра авансом за промет добара, односно услуга, у потпуности или делимично (у даљем тексту: смањење аванса).
- (2) Ако наплаћени, односно плаћени аванс или део аванса постане накнада, односно део накнаде за извршени промет добара, односно услуга сматра се да није дошло до смањења аванса у смислу става 1. овог члана.

Што значи да ова правила важе у случају кад наплаћени, односно плаћени аванс престане да се сматра авансом за промет добара, односно услуга како у случају када се накнадно смањује основица када порески дужник врши промет, тако и у случају када се накнадно смањује основица када је порески дужник прималац добара и услуга. Док се у случају претварања плаћеног аванса у накнаду или део накнаде не може се сматрати да је дошло до смањења аванса у складу са овим чланом.

Обрисан је **Члан 95б.** који се односио на услов за остваривање пореског ослобођења за рачун оверен од стране надлежног царинског органа.

Додат је **Члан 101а.** који дефинише рок за издавање рачуна (закључно са 10. даном календарског месеца који следи пореском периоду у којем је промет извршен), као услов за остваривање пореског ослобођења и у ставу 2. (као замена обрисаном Члану 95б.) дефинише рок за оверу рачуна од стране надлежног царинског органа, у циљу остваривања пореског ослобођења, а то је закључно са 10. даном календарског месеца који следи пореском периоду у којем је промет извршен.

Члан 149. је измењен тако да претходно правило које дефинише да ако се основица за опорезиви промет добара и услуга накнадно смањи, обвезник ПДВ којем је извршен промет добара и услуга, дужан је да смањи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио. Сада је проширено и за случај накнадног смањивања основице по основу аванса. Поменути исправке се евидентирају у пореској пријави у складу са Правилником.

Члан 165. је обрисан што доводи до закључка да од септембра ове године уколико привредни субјект прими авансну уплату дужан је да изда авансни рачун, независно од тога да ли ће промет бити реализован у истом или у неком од наредних обрачунских периода, независно од тога да ли се издаје фискални рачун, рачун у папирном облику или е фактура.

Члан 182. став 1. прецизира да када се после извршеног промета добара и услуга промени накнада за тај промет, обвезник ПДВ издаје документ о повећању или смањењу накнаде, односно документ о повећању или смањењу основице, а који поред раније наведених податка обавезно мора да садржи и датум повећања накнаде, односно основице ако до повећања није дошло на дан издавања документа о повећању. Измењен је став 3. истог члана који наводи да се горе поменуто поступање и наведени елементи у смислу документа о смањењу примењују и у случају смањења аванса. Додат је став 4. који додатно појашњава да се у случају издавања документа о смањењу аванса наводи податак о броју и датуму авансног рачуна.

Члан 188. став 4. мењан је тако да ако после авансног плаћања дође до промене пореског дужника у складу са Законом, обвезник ПДВ који

је извршио тај промет издаје рачун у којем исказује укупан износ основице, без ПДВ, а прималац добара, односно услуга обрачунава ПДВ за тај промет у складу са Законом. Поменути Обвезник ПДВ има право да изврши исправку обрачунатог ПДВ ако поседује документ примаоца којим се потврђује да је извршио исправку одбитка претходног пореза, односно да ПДВ по авансном рачуну није користио као претходни порез. Обрисана је претходна законска одредба овог члана која је давала могућност сторнирања предметног авансног рачуна.

Додата су два нова члана Правилника **191а.** и **191б.** који дају могућност обвезнику ПДВа да изда један рачун за више промета добара и услуга извршених једном лицу истог дана, односно ако је истог дана за све промете настала пореска обавеза у складу са Законом, осим ако овим правилником није друкчије уређено.

За промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима издаје се посебан рачун. У рачуну за промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима могу бити исказани подаци о промету једног добра или више добара тј. објеката или дељивих целина, независно од тога да ли постоји обавеза обрачунавања ПДВ, стопе ПДВ по којој се обрачунава ПДВ и да ли је порески дужник испоручилац или прималац добара у складу са Законом.

Мења се **Члан 192.** и прецизира да обвезник ПДВ може да изда један рачун, укључујући и електронску фактуру, за више појединачних испорука добара или услуга извршених једном лицу у пореском периоду, под условом да у својој евиденцији обезбеди податке од значаја за обрачунавање и плаћање ПДВ (датум промета добара или услуга, врста и количина испоручених добара или врста и обим услуга, износ основице, пореска стопа која се примењује, износ ПДВ и напомена о пореском ослобођењу).

Поменути обвезник ПДВ издаје рачун, укључујући и електронску фактуру, најмање једном у пореском периоду.

А рачун, са изузетком електронске фактуре, издаје се почев од дана када је извршен последњи

промет добара или услуга у пореском периоду закључно са последњим даном тог пореског периода. Ако се овај рачун, са изузетком електронске фактуре, издаје за временски период краћи од пореског периода у којем је промет извршен, тај рачун издаје се почев од дана када је извршен последњи промет добара или услуга у том временском периоду закључно са последњим даном тог пореског периода.

Електронска фактура, за више појединачних испорука добара или услуга извршених једном лицу у пореском периоду може бити издата у року од осам дана од дана истека пореског периода. Као податак о датуму промета наводи се дан када је извршен последњи промет добара или услуга у пореском периоду, односно последњи дан тог пореског периода.

Изузетно, ако се електронска фактура, за више појединачних испорука добара или услуга извршених једном лицу у пореском периоду издаје за временски период краћи од пореског периода, као податак о датуму промета наводи се дан када је извршен последњи промет добара или услуга у том временском периоду, односно последњи дан тог временског периода.

Нова правила код састављања интерног рачуна код опорезивог промета које врши страном лице које није обвезник ПДВа или обвезник ПДВа који није порески дужник за тај промет измењена су у **Члану 196.** Правилника. По основу промета добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ, који у Републици Србији врши страном лице које није обвезник ПДВ, односно обвезник ПДВ који за тај промет није порески дужник у складу са Законом, прималац добара и услуга, као порески дужник, сачињава интерни рачун: интерни рачун - страном лице, односно интерни рачун - обвезник ПДВ.

Интерни рачун сачињава се у року од осам дана од дана истека пореског периода у којем је дошло до:

- 1) промета добара и услуга;
- 2) повећања накнаде за промет добара и услуга;
- 3) издавања рачуна код услуга из члана 5. став 3. тачка 1) Закона, услуга непосредно повезаних са тим услугама, као и услуга техничке подршке приликом коришћења софтвера, хардвера и друге опреме на одређени временски период;

- 4) плаћања аванса;
- 5) смањења накнаде за промет добара и услуга;
- 6) смањења аванса.

Изузетно од издавања рачуна код услуга преноса, уступање и давање на коришћење ауторских и сродних права, патената, лиценци, заштитних знакова, као и других права интелектуалне својине, ако дан када је страном лице издало рачун и дан када је порески дужник примио рачун нису у истом пореском периоду, порески дужник сачињава интерни рачун - страном лице у року од осам дана од дана истека пореског периода у којем је примио рачун страног лица.

Интерни рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ лица које сачињава интерни рачун;
- 2) датум сачињавања и редни број интерног рачуна;
- 3) број повезаног интерног рачуна (нпр. број интерног рачуна за аванс ако се сачињава интерни рачун за промет);
- 4) назив, адресу и ПИБ, односно други порески број испоручиоца добара, односно пружаоца услуга;
- 5) датум настанка пореске обавезе, односно датум смањења накнаде или аванса;
- 6) опис;
- 7) пореску основицу;
- 8) пореску стопу која се примењује;
- 9) износ ПДВ.

За промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима из става 1. овог члана сачињава се посебан интерни рачун.

У интерном рачуну за промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима могу бити исказани подаци о промету једног или више добра.

Додат је **Члан 202б.** који наводи да обвезник ПДВ може да сторнира рачун за промет добара и услуга, документ о повећању, односно смањењу накнаде за промет добара и услуга, авансни рачун, документ о смањењу аванса, као и интерни рачун из члана 196. Правилника (интерни рачун којег саставља порески дужник као прималац до-

бара и услуга, а за промет који је примио од другог лица).

Извршене су незнатне измене у вези садржине и начина вођења евиденције о ПДВу обухваћење изменама у **Члану 210. став 2. тачка 2. и став 2. тачка 3.** Допуном овог члана прецизирано је да се податак о смањењу плаћеног аванса и податак о смањењу ПДВа по основу смањења аванса евидентира независно од тога да ли је примљен документ или не. Изменом овог члана уводи се обавеза исказивања података за камате на депозите по виђењу, као и обавеза да се евидентира у евиденцију о ПДВу, а самим тиме и у образац ПОПДВ.

Члан 212. проширен је подацима које треба да садржи општа евиденција о ПДВу и то са податком о износу ПДВ који се може, односно који се не може одбити као претходни порез, као и исправкама одбитка претходног пореза - повећању, односно смањењу. Такође, је прецизирано која се евиденција води одвојено по пореским стопама.

У **Члану 217.** извршена је допуна у вези опште евиденције која се односи на посебан поступак опорезивања туристичких агенција као и допуна у вези опште евиденције која се односи на посебан поступак опорезивања половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета.

Изменом **Члана 218.** обрисана је ставка у општој ПДВ евиденцији, а која се односи на увоз добара стављених у слободан промет у складу са царинским прописима, и то податак о ПДВ плаћеном при увозу добара који се може одбити као претходни порез.

У **Члану 219.** извршене су измене у вези опште евиденције која се односи на набавку добара и услуга од пољопривредника. У општој евиденцији обвезник ПДВ евидентира податке вредности примљених добара и услуга, укључујући и повећање, односно смањење те вредности, без ПДВ надокнаде; вредности плаћених добара и услуга, без ПДВ надокнаде и плаћеној ПДВ надокнади.

Допуном **Члана 220.** прецизирано је да се подаци који се односе на набавку добара и услуга од об-

везника ПДВ - пореског дужника евидентирају се по врстама рачуна, и то:

- 1) електронским фактурама;
- 2) фискалним рачунима;
- 3) другим рачунима.

Додати су нови Чланови **220а. и 220б.** којима се додатно прецизира да

Евиденција из члана 212. став 1. тачка 8а) овог правилника, која се односи на износ ПДВ који се може, односно који се не може одбити као претходни порез, садржи податке о износу:

- 1) ПДВ обрачунатог од стране обвезника ПДВ - претходног учесника у промету:
 - за први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, који се може, односно који се не може одбити као претходни порез;
 - за промет добара и услуга, осим промета из подтачке (1) ове тачке, који се може, односно који се не може одбити као претходни порез;
 - по основу повећања основице за промет добара и услуга, који се може, односно који се не може одбити као претходни порез;
 - по основу аванса, који се може, односно који се не може одбити као претходни порез;
- 2) ПДВ обрачунатог од стране примаоца добара и услуга - пореског дужника:
 - за пренос права располагања на грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима, који се може, односно који се не може одбити као претходни порез;
 - за промет добара и услуга, осим промета из подтачке (1) ове тачке, који се може, односно који се не може одбити као претходни порез;
 - по основу повећања основице за промет добара и услуга, који се може, односно који се не може одбити као претходни порез;
 - по основу аванса, који се може, односно који се не може одбити као претходни порез;
- 3) ПДВ плаћеног при увозу добара стављених у слободан промет у складу са царинским прописима, који се може, односно који се не може одбити као претходни порез;
- 4) ПДВ надокнаде плаћене пољопривреднику, који се може, односно који се не може одбити као претходни порез.

Евиденција из члана 212. став 1. тачка 8б) овог правилника, која се односи на исправке одбитка претходног пореза - повећање, садржи податке о повећању претходног пореза по основу:

- (1) стицања права на одбитак претходног пореза због накнадног прихватања електронске фактуре;
- (2) накнадног стицања права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности;
- (3) одлуке пореског органа;
- (4) повећања сразмерног пореског одбитка у последњем пореском периоду календарске године или последњем пореском периоду;
- (5) стицања права на одбитак претходног пореза код евидентирања за обавезу плаћања ПДВ;
- (6) друге промене која доводи до повећања одбитка претходног пореза (нпр. сторнирање документа о смањењу аванса).

Евиденција из члана 212. став 1. тачка 8б) овог правилника, која се односи на исправке одбитка претходног пореза - смањење, садржи податке о смањењу претходног пореза по основу:

- (1) престанка услова за остваривање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности;
- (2) одлуке пореског органа;
- (3) смањења сразмерног пореског одбитка у последњем пореском периоду календарске године или последњем пореском периоду;
- (4) смањења аванса;
- (5) подношења захтева за брисање из евиденције обвезника ПДВ;
- (6) одлуке царинског органа на основу које долази до смањења ПДВ;
- (7) смањења ПДВ надокнаде плаћене пољопривреднику;
- (8) друге промене која доводи до смањења одбитка претходног пореза (нпр. сторнирање авансног рачуна)

Изменом **Члана 222.** извршено је прецизирање у вези посебне евиденције коју обвезник ПДВа треба да води. Заправо, у посебним евиденцијама обвезник ПДВ евидентира податке који се односе на одређене промете које је извршио, односно који су му извршени, опреми и објектима за вршење делатности, односно улагањима у

објекте за вршење делатности, стицање права на одбитак претходног пореза по основу евидентирања за обавезу плаћања ПДВ, примену система наплате, као и сторнирање докумената из члана 202б. овог правилника.

Члан 233. се мења тако да сада дефинише да је обвезник ПДВ дужан да у посебној евиденцији обезбеди податке који се односе на опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности, и то:

- 1) датуму стицања опреме и објеката за вршење делатности, односно завршетка улагања у објекте за вршење делатности;
- 2) износу основице и износу ПДВ по основу стицања опреме за вршење делатности (куповина, производња, увоз и др.);
- 3) износу основице и износу ПДВ по основу стицања објеката за вршење делатности (куповина, изградња и др.);
- 4) износу основице и износу ПДВ по основу улагања у објекте за вршење делатности;
- 5) моменту прве употребе опреме и објеката за вршење делатности, односно моменту завршетка улагања у објекте за вршење делатности;
- 6) моменту измене услова који су важили за остваривање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности;
- 7) износу исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности;
- 8) износу претходног пореза по основу накнадног стицања права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности;
- 9) датуму промета опреме и објеката за вршење делатности, односно датуму услуге улагања у објекат за вршење делатности другог лица.

Обрисан је **Члан 234.** којим се прописивало да обвезник ПДВ који у складу са чланом 32а. Закона накнадно стиче право на одбитак претходног пореза за опрему, објекте, односно улагања у објекте за вршење делатности, дужан је да у посебној евиденцији обезбеди податке о моменту прве употребе опреме и објеката, односно завр-

шетка улагања у објекте за вршење делатности, моменту накнадног стицања права на одбитак претходног пореза, утврђивању износа претходног пореза за који накнадно стиче право на одбитак и износу претходног пореза.

Тако да изменама у Члану 233. и брисањем Члана 234. обвезнику ПДВ је додељена обавеза додатне евиденције у вези датума стицања опреме и објеката за вршење делатности, односно завршетка улагања у објекте за вршење делатности, износу основице и износу ПДВ по основу стицања опреме за вршење делатности (куповина, производња, увоз и др.), износу основице и износу ПДВ по основу стицања објеката за вршење делатности (куповина, изградња и др.); износу основице и износу ПДВ по основу улагања у објекте за вршење делатности; датуму промета опреме и објеката за вршење делатности, односно датуму услуге улагања у објекат за вршење делатности другог лица.

Додаје се **Члан 237а.** којим се прописује да обвезник ПДВ је дужан да води посебну евиденцију о сторнирању докумената из члана 202б. овог правилника, које је издао, односно сачинио и сторнирању докумената које је примио, у складу са овим правилником. Поменута евиденција мора да садржи податак о:

- 1) броју и датуму издавања сторнираног документа из става 1. овог члана;
- 2) датуму сторнирања;
- 3) износу основице, односно накнаде који је повећан, односно смањен;
- 4) износу ПДВ који је повећан, односно смањен.

У **Члану 243.** извршене су измене којима је измењена садржина поља 3.6 обрасца ПОПДВ, тако да се сада у ово поље - Смањење основице, односно ПДВ, уносе подаци о износу:

- (1) за који је смањена основица, односно износу за који је смањен ПДВ по основу измене основице или по другом основу - ако је обвезник ПДВ - испоручилац добара, односно пружалац услуга порески дужник за промет код којег долази до смањења основице, односно ПДВ;
- (2) за који је смањена основица - ако обвезник ПДВ - испоручилац добара, односно пружалац услуга није порески дужник за промет код којег долази до смањења основице

А у ставу 2. истог члана прецизирано је да износ ПДВ обрачунат за промет добара и услуга из става 1. тачка 1. и 2. овог члана умањује се за износ ПДВ обрачунатог по основу наплаћеног аванса за тај промет, независно од тога да ли је по основу наплаћеног аванса настала пореска обавеза у истом пореском периоду или у пореском периоду различитом од пореског периода у којем је извршен промет добара и услуга.

Изменом **Члана 244.** прецизирано је да износ ПДВ обрачунат за промет добара и услуга из става 1. тач. 1-3) овог члана умањује се за износ ПДВ обрачунатог по основу плаћеног аванса за тај промет, независно од тога да ли је по основу плаћеног аванса настала пореска обавеза у истом пореском периоду или у пореском периоду различитом од пореског периода у којем је извршен промет добара и услуга.

У **Члану 249. додаје се став 8.** којим је прецизирано да податак о износу основице за набављена добра исказује се без умањења за део аванса који се односи на основицу, а податак о износу обрачунатог ПДВ као разлика између износа обрачунатог ПДВ за извршени промет и износа обрачунатог ПДВ по основу аванса.

У **Члану 255. додаје се став 2.** којим се прецизира да у случају смањења аванса, податак који се односи на основицу не исказује се у Обрасцу ПОПДВ, док се податак који се односи на износ ПДВ исказује у одговарајућем пољу Обрасца ПОПДВ у складу са овим правилником.

Након тога, додаје се нови **Члан 255а.** који наводи да:

Ако обвезник ПДВ - испоручилац добара, односно пружалац услуга, који је порески дужник за извршени промет добара и услуга у складу са Законом, сторнира:

- 1) рачун за промет добара и услуга и документ о повећању, смањује износ основице, а износ обрачунатог ПДВ може да смањи у складу са Законом и овим правилником;
- 2) авансни рачун, не смањује износ основице, а износ обрачунатог ПДВ може да смањи у складу са Законом и овим правилником;
- 3) документ о смањењу основице за промет, повећава износ основице и износ обрачунатог ПДВ;

4) документ о смањењу аванса, не повећава износ основице, а повећава износ обрачунатог ПДВ.

Ако обвезник ПДВ - испоручилац добара, односно пружалац услуга, који није порески дужник за извршени промет добара и услуга у складу са Законом, сторнира:

- 1) рачун за промет добара и услуга и документ о повећању, смањује износ основице;
- 2) авансни рачун, не смањује износ основице;
- 3) документ о смањењу основице, повећава износ основице;
- 4) документ о смањењу аванса, не повећава износ основице.

Ако обвезник ПДВ - прималац добара и услуга, који је порески дужник за промет добара и услуга у складу са Законом, сторнира:

- 1) интерни рачун из члана 196. став 2. тач. 1., 2. и 3. овог правилника, смањује износ основице, а износ обрачунатог ПДВ може да смањи у складу са овим правилником;
- 2) интерни рачун из члана 196. став 2. тачка 4. овог правилника, не смањује износ основице, а износ обрачунатог ПДВ може да смањи у складу са овим правилником;
- 3) интерни рачун из члана 196. став 2. тачка 5. овог правилника, повећава износ основице и износ обрачунатог ПДВ;
- 4) интерни рачун из члана 196. став 2. тачка 6. овог правилника, не смањује износ основице, а износ обрачунатог ПДВ може да смањи у складу са Законом и овим правилником.

Ако обвезник ПДВ - прималац добара и услуга, који није порески дужник за промет добара и услуга, добије информацију да је претходни учесник у промету сторнирао:

- 1) рачун за промет добара и услуга и документ о повећању, који је издат у складу са Законом, смањује износ основице;
- 2) авансни рачун, не смањује износ основице;
- 3) документ о смањењу основице за промет, повећава износ основице;
- 4) документ о смањењу аванса, не повећава износ основице.

Исправка - смањење ПДВ по основу сторнирања докумената из става 4. тач. 1. и 2. овог члана и исправка - повећање ПДВ по основу сторнирања докумената из става 4. тач. 3. и 4. овог члана врши

се у зависности од тога да ли сторнирање тих докумената доводи до смањења или повећања ПДВ који је одбијен, односно који се може одбити као претходни порез.

У случају сторнирања докумената који се односе на промет добара и услуга за који не постоји обавеза обрачунавања ПДВ у складу са Законом, и то:

- 1) рачуна за промет добара и услуга за који не постоји обавеза обрачунавања ПДВ у складу са Законом и документа о повећању, смањује се износ накнаде;
- 2) авансног рачуна за промет из тачке 1. овог става, не смањује се износ накнаде по основу аванса;
- 3) документа о смањењу за промет добара и услуга за који не постоји обавеза обрачунавања ПДВ у складу са Законом, повећава се износ накнаде;
- 4) документа о смањењу аванса, не повећава се износ накнаде по основу аванса.

Повећање, односно смањење износа основице и износа ПДВ из ст. 1. до 5. овог члана, односно износа накнаде из става 6. овог члана исказују се у одговарајућим пољима Обрасца ПОПДВ, у зависности од документа који је сторниран.

Увођењем новог члана 255а. престаје потреба за ранијим ставовима члана 243. о садржини поља 3.6. обрасца ПОПДВ па су брисана, јер су кроз нови Члан 255а. додатно обрађена и прецизирана у вези са исказивањем података за сторнирања документа.

Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању

У „Службеном гласнику РС“ бр.65/2024 од 02.08.2024. године објављен је Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању.

Главни разлог за доношење Правилника о изменама и допунама Правилника о електронском

фактурисању јесте законом предвиђена обавеза евидентирања ПДВа обрачунаог у претходној фази промета, плаћеног приликом увоза, тј. електронско евидентирање претходног ПДВа, уз допуну правила о електронском евидентирању обрачунаог ПДВа и издавања електронских фактура кроз Систем електронских фактура (СЕФ).

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, односно 10.08.2024. године, а примењиваће се од 01. септембра 2024. године, осим одредаба које се односе на електронско евидентирање претходног пореза које ће се примењивати за пореске периоде одређене Законом о ПДВу који почињу после 31. августа 2024. године.

Измене и допуне Правилника садржане су у 16 чланова, а односе се на следеће:

Допуном **Члана 1.** Правилника о електронском фактурисању проширен је списак предмета која су уређена овим правилником, тако да је на раније постојећи списак придодати начин и поступак електронског евидентирања обрачуна пореза на додату вредност и корекције обрачуна пореза на додату вредност у систему електронских фактура као и начин и поступак електронског евидентирања претходног пореза и корекције претходног пореза у систему електронских фактура. Извршено је прецизирање да се овим правилником уређују питања и решења на основу коришћење података доступних у систему електронских фактура;

Додаје се **Члан 9а.** који прецизира да у систему електронских фактура корисник система електронских фактура може да определи статус субјекта, и то:

- 1) обвезник ПДВ, ако је субјект обвезник ПДВ у складу са Законом о ПДВу;
- 2) није обвезник ПДВ, ако субјект није обвезник ПДВ у складу са Законом о ПДВу.

Субјект из става 1. тачка 1) овог члана опредељује порески период за који подноси пореску пријаву ПДВ у складу са Законом о ПДВу, и то:

- 1) календарски месец;
- 2) календарско тромесечје.

У случају да више корисника система електронских фактура послује под истим ПИБ-ом, закон-

ски заступник пореског обвезника обавештава Централног информационог посредника који од тих корисника може да определи статус субјекта из става 1. овог члана.

Ако дође до промене статуса субјекта (обвезник/није обвезник ПДВа), односно промене пореског периода, корисник система електронских фактура усклађује статус субјекта, односно порески период са том изменом.

У **Члану 12.** извршене су измене тако да је списку елемената које мора да садржи електронска фактура да би је СЕФ процесуирао придодата и шифра за примену одређене пореске категорије; а обрисано као обавезни елемент напомена о одредби Закона о ПДВу на основу које није обрачунат ПДВ која се означава шифром за примену пореске категорије.

У **Члану 13.** дефинисано је да пореске категорије (из члана 12. став 1. тачка 4. овог правилника) у електронској фактури означавају се словним ознакама којима се одређује ПДВ третман трансакције, односно чијом се употребом омогућава тачно исказивање укупног износа трансакције за коју се издаје електронска фактура.

У **ставу 2.** овог члана извршене су измене словних ознака пореских категорија из става 1. овог члана и замењене су новима, и то:

S - Стандардно обрачунавање ПДВ; замењена је са две нове пореске категорије:

S20 - Стандардно обрачунавање ПДВ по стопи од 20%;

S10 - Стандардно обрачунавање ПДВ по стопи од 10%;

AE - Обрнуто обрачунавање ПДВ; замењена је са две нове пореске категорије:

AE20 - Обрнуто обрачунавање ПДВ по стопи од 20%;

AE10 - Обрнуто обрачунавање ПДВ по стопи од 10%;

Код осталих обрачунских категорија није било измена.

Напомињемо да, старе пореске категорије (S и AE) неће бити могуће да се одаберу за издавање фактура почев од 01. септембра 2024. године, али

да ће бити могуће претраживање и преглед раније издатих фактура, као и поступање по њима.

Став 3. истог члана се брише и више не важи правило да ако се издаје електронска фактура са пореском категоријом која је означена словном ознаком S - Стандардно обрачунавање ПДВ, издавалац електронске фактуре уноси податак о пореској стопи ПДВ, а ако се издаје са пореским категоријама које су означене словним ознакама из става 2. тач. 2.-9. овог члана, издавалац електронске фактуре уноси податак о шифри за примену пореске категорије одређеној интерним техничким упутством које се објављује на интернет страници Министарства финансија и које садржи техничка објашњења за рад у систему. Наведена правила су у одеђеној мери измењена у наставку Члана 12.

У електронској фактури могу да се искажу подаци о различитим трансакцијама које имају различите пореске категорије, а у оквиру једне пореске категорије подаци о трансакцијама које имају највише једну шифру за примену одређене пореске категорије.

Изузетно од наведеног, у електронској фактури која се издаје за промет објеката, економски дељивих целина у оквиру тих објеката и власничких удела на тим добрима одређених прописима којима се уређује ПДВ (тзв. грађевински објекти), независно од тога да ли постоји обавеза обрачунавања ПДВ, стопе ПДВ по којој се обрачунава ПДВ и да ли је порески дужник испоручилац или прималац добара у складу са ЗПДВ, не могу се исказати подаци о другим трансакцијама.

Ако се издаје електронска фактура са пореским категоријама које су означене словним ознакама из става 2. тачка 1. и 2. овог члана, издавалац електронске фактуре који врши први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и власничким уделима на тим добрима одређених прописима којима се уређује ПДВ (први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима) уноси податак о шифри за примену пореске категорије. Ако се издаје електронска фактура са пореским категоријама које су означене словним ознакама из става 2. тач. 2а.-9. овог члана, издавалац елек-

тронске фактуре уноси податак о шифри за примену пореске категорије.

Шифре за примену пореских категорија из ст. 5. и 6. овог члана одређене су интерним техничким упутством које се објављује на интернет страници Министарства финансија и које садржи техничка објашњења за рад у систему.

Извршена је допуна **Члана 15.** где је проширен списак докумената који се могу приложити уз електронску фактуру, а која су од значаја за издаваоца, примаоца или друге заинтересоване стране (нпр. привремене ситуације, спецификације, обрачуни, отпремнице, превозна документа).

Члан 18. допуњен је са два нова става и сада гласи:

- 1) Електронско евидентирање обрачуна ПДВ врши се збирно, односно појединачно за порески период у року од десет дана по истеку пореског периода, уносом одређених података у одговарајући интерфејс система електронских фактура, и то:
 - 1) Збирна евиденција ПДВ;
 - 2) Појединачна евиденција ПДВ.
- (2) Појединачна евиденција ПДВ односи се на евидентирање података о набавкама, односно испорукама у складу са Законом.
- (3) Рок из става 1. овог члана истиче 10. дана календарског месеца који следи пореском периоду за који се врши електронско евидентирање обрачуна ПДВ.
- (4) Подаци у Збирној евиденцији ПДВ и Појединачној евиденцији ПДВ исказују се у динарима, са највише две децимале.

Закључујемо да обвезник ПДВа има обавезу да унесе податке у Зирну и Појединачну евиденцију ПДВа на СЕФу у року од десет дана од истека пореског периода, независно да ли је десети дан од истека пореског периода радни или нерадни дан. Тако да се у овом случају не примењује „померање“ рока на следећи радни дан како смо навикли код других пореских обавеза.

Члан 19. је значајно измењен и сада одредбе које се тичу евидентирања података у Збирној евиденцији ПДВа гласе :

- (1) Збирна евиденција ПДВ садржи податке о:

- 1) броју Збирне евиденције ПДВ, статусу и датуму евидентирања;
- 2) години, пореском периоду (месец или тромесечје) и периоду (конкретан месец или тромесечје);
- 3) авансу за промет, и то:
 - (1) авансу за промет по стопи од 20% (износ авансне уплате, основица и обрачунати ПДВ),
 - (2) авансу за промет по стопи од 10% (износ авансне уплате, основица и обрачунати ПДВ);
- 4) промету уз накнаду, и то:
 - (1) промету по стопи од 20% (основица и обрачунати ПДВ),
 - (2) промету по стопи од 10% (основица и обрачунати ПДВ);
- 5) промету без накнаде, и то:
 - (1) промету по стопи од 20% (основица и обрачунати ПДВ),
 - (2) промету по стопи од 10% (основица и обрачунати ПДВ);
- 6) посебним поступцима опорезивања који се одnose на:
 - (1) туристичке услуге (основица за промет по стопи од 20%, обрачунати ПДВ по стопи од 20%, основица - аванс по стопи од 20% и обрачунати ПДВ - аванс по стопи од 20%),
 - (2) половна добра, уметничка дела, колекционарска добра и антиквитети (основица за промет по стопи од 20%, обрачунати ПДВ по стопи од 20%, основица - аванс по стопи од 20%, обрачунати ПДВ - аванс по стопи од 20%, основица за промет по стопи од 10%, обрачунати ПДВ по стопи од 10%, основица - аванс по стопи од 10% и обрачунати ПДВ - аванс по стопи од 10%);
- 7) повећању/смањењу основице, односно ПДВ - порески дужник испоручилац, и то:
 - (1) повећању основице, односно ПДВ (повећање основице за промет по стопи од 20%, повећање ПДВ за промет по стопи од 20%, повећање основице за промет по стопи од 10% и повећање ПДВ за промет по стопи од 10%),
 - (2) смањењу основице, односно ПДВ (смањење основице за промет по стопи од 20%, смањење ПДВ за промет по стопи од 20%, смањење основице за промет по стопи од 10%, смањење ПДВ за промет по стопи од 10%, смањење основице - аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%, смањење основице - аванс по стопи од 20%, смањење основице за промет по стопи од 10%, смањење ПДВ за промет по стопи од 10%, смањење основице - аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%, смањење основице - аванс по стопи од 10%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%, смањење основице - аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%, смањење основице - аванс по стопи од 10%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%,);
- 8) повећању/смањењу основице, односно ПДВ - порески дужник прималац, и то:
 - (1) повећању основице, односно ПДВ (повећање основице за промет по стопи од 20%, повећање ПДВ за промет по стопи од 20%, повећање основице за промет по стопи од 10% и повећање ПДВ за промет по стопи од 10%),
 - (2) смањењу основице, односно ПДВ (смањење основице за промет по стопи од 20%, смањење ПДВ за промет по стопи од 20%, смањење основице за промет по стопи од 10%, смањење ПДВ за промет по стопи од 10%, смањење основице - аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%, смањење основице - аванс по стопи од 20%, смањење основице - аванс по стопи од 10%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%,);
- 9) сторнирању - порески дужник испоручилац, на основу којег долази до:
 - (1) повећања основице, односно ПДВ (повећање основице за промет по стопи од 20%, повећање ПДВ за промет по стопи од 20%, повећање основице за промет по стопи од 10% и повећање ПДВ за промет по стопи од 10%),
 - (2) смањења основице, односно ПДВ (смањење основице за промет по стопи од 20%, смањење ПДВ за промет по стопи од 20%, смањење основице за промет по стопи од 10%, смањење ПДВ за промет по стопи од 10%, смањење основице - аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%, смањење основице - аванс по стопи од 10%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%,);
- 10) сторнирању - порески дужник прималац, на основу којег долази до:
 - (1) повећања основице, односно ПДВ (повећање основице за промет по стопи од 20%, повећање ПДВ за промет по стопи од 20%, повећање основице за промет по стопи од 10% и повећање ПДВ за промет по стопи од 10%),
 - (2) смањења основице, односно ПДВ (смањење основице за промет по стопи од 20%, смањење ПДВ за промет по стопи од 20%, смањење основице - аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%, смањење основице - аванс по стопи од 10%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%,);

смањење основице за промет по стопи од 10%, смањење ПДВ за промет по стопи од 10%, смањење основице - аванс по стопи од 20%, смањење ПДВ - аванс по стопи од 20%, смањење основице - аванс по стопи од 10% и смањење ПДВ - аванс по стопи од 10%).

(2) Подаци из става 1. тач. 3)-10) овог члана исказују се збирно за све промете и друге трансакције у пореском периоду, осим за оне за које је, у складу са Законом, прописана обавеза појединачног електронског евидентирања ПДВ.

Члан 20. измењен је и наводи садржај појединачне евиденције ПДВа која се односи на набавке.

(1) Појединачна евиденција ПДВ, која се односи на набавке, садржи податке о:

- 1) броју Појединачне евиденције ПДВ, статусу и датуму евидентирања;
- 2) години, пореском периоду (месец или тромесечје) и периоду (конкретан месец или тромесечје);
- 3) идентификатору лица које врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКС/Порески број страног лица);
- 4) типу и броју документа (Интерни рачун - страног лица, односно Интерни рачун - обвезник ПДВ одређен прописима којима се уређује ПДВ);
- 5) основу одабира документа (промет, аванс, повећање, односно смањење);
- 6) повезаном интерном рачуну;
- 7) датуму аванса и основу за авансно плаћање код основа одабира документа аванс;
- 8) промету по стопи од 20% (уз накнаду, односно без накнаде), повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), осим о промету грађевинских објеката, са ознаком „АЕ20, осим ОВЈ“;
- 9) промету по стопи од 20% грађевинских објеката (уз накнаду, односно без накнаде), повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „АЕ20- ОВЈ“;
- 10) промету по стопи од 10% (уз накнаду, односно без накнаде), повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), осим о промету грађевинских објеката, са ознаком „АЕ10, осим ОВЈ“;

11) промету по стопи од 10% грађевинских објеката (уз накнаду, односно без накнаде), повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „АЕ10- ОВЈ“;

12) укупно обрачунатом ПДВ.

(2) Подаци из става 1. тач. 8)-12) овог члана исказују се по сваком документу из става 1. тачка 4) овог члана, који може да садржи једну или више ставки.

Додаје се **Члан 20а.** којим се дефинише појединачна евиденција ПДВа за испоруке:

(1) Појединачна евиденција ПДВ, која се односи на испоруке, садржи податке о:

- 1) броју Појединачне евиденције ПДВ, статусу и датуму евидентирања;
- 2) години, пореском периоду (месец или тромесечје) и периоду (конкретан месец или тромесечје);
- 3) идентификатору лица којем се врши промет (ПИБ/ПИБ и ЈБКС);
- 4) типу и броју документа (фактура за промет добара, односно услуга, документ о повећању, документ о смањењу и авансна фактура);
- 5) повезаном документу;
- 6) датуму аванса и основу за авансно плаћање код авансне фактуре;
- 7) промету по стопи од 20%, повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „S20“;
- 8) промету по стопи од 10%, повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „S10“;
- 9) укупно обрачунатом ПДВ.

(2) Подаци из става 1. тач. 7)-9) овог члана исказују се по сваком документу из става 1. тачка 4) овог члана, који може да садржи једну или више ставки.

У **Члану 22.** извршене су измене у вези евидентирања података из документа о смањењу и појашњења су доста прецизнија него пре. Тако да измењени део Члана 22. појашњава да ако је документ о смањењу (електронска фактура, фи-

скални рачун или други документ) издат обвезнику ПДВ, обвезник ПДВ - издавалац у Збирној евиденцији ПДВ, у одговарајућим пољима, исказује податке о износу за који је:

- 1) смањена основица, за порески период у којем је дошло до смањења основице;
- 2) смањен ПДВ, за порески период у којем поседује обавештење обвезника ПДВ - примаоца да је извршио исправку одбитка претходног пореза, односно да обрачунати ПДВ није користио као претходни порез.

Обавештење из става 1. тачка 2) овог члана не издаје се преко система електронских фактура.

Ако је документ о смањењу (електронска фактура, фискални рачун или други документ) издат лицу које није обвезник ПДВ, обвезник ПДВ - издавалац у Збирној евиденцији ПДВ, у одговарајућим пољима, исказује податке о износу за који је:

- 1) смањена основица, за порески период у којем је дошло до смањења основице;
- 2) смањен ПДВ, за порески период у којем је прималац потврдио документ о смањењу.

У **Члану 23.** извршене су измене тако да у случају сторнирања електронске фактуре, авансне фактуре, документа о повећању или смањењу издате преко СЕФа и других истоверних докумената који се не сматрају електронском фактуром, у Збирној евиденцији ПДВ исказују се подаци о смањењу, односно повећању основице и ПДВ у одговарајућим пољима, за одговарајући порески период, у складу са овим правилником и прописима којима се уређује ПДВ.

Имењени **Члан 24.** Правилника сада дефинише да ако је сачињена Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира смањење, у Збирној евиденцији ПДВ за порески период у којем је дошло до смањења евидентира се износ за који је смањена основица, а за порески период у којем су испуњени услови да порески дужник - прималац добара, односно услуга смањи обрачунати ПДВ у складу са Законом о ПДВу, евидентира се износ за који је смањен обрачунати ПДВ, у одговарајућим пољима.

Ако је сачињена Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира повећање, у Збирној евиденцији ПДВ за порески период у којем је дошло до

повећања евидентира се износ за који је повећана основица и износ за који је повећан ПДВ, у одговарајућим пољима.

Измењен је **Члан 26.** који прецизира случај када је електронско евидентирање обрачуна ПДВ извршено на основу процене основице у складу са Законом о ПДВу, после чега је дошло до измене основице и износа ПДВа, сачињава се Појединачна евиденција ПДВ са основом одабира смањење, односно повећање и поступа у складу са Чланом 24. овог правилника.

Додат је нови наслов у Правилнику под **бројем VIА** и називом **НАЧИН И ПОСТУПАК ЕЛЕКТРОНСКОГ ЕВИДЕНТИРАЊА ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА У СИСТЕМУ ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА** који је обухватио пет нових чланова (28а, 28б, 28в, 28г,28д) где је детаљно објашњено евидентирање претходног ПДВа кроз Систем електронских фактура. Новододате чланове преносимо у потпуности:

Члан 28а

- (1) Електронско евидентирање претходног пореза врши се збирно за порески период, у року од десет дана од дана истека пореског периода, уносом, односно аутоматским уносом одређених података у одговарајући интерфејс Евиденције претходног пореза у оквиру система електронских фактура.
- (2) Рок из става 1. овог члана истиче 10. дана календарског месеца који следи пореском периоду за који се врши електронско евидентирање претходног пореза.
- (3) Подаци који се односе на набавку добара и услуга од обвезника ПДВ - пореског дужника евидентирају се збирно по изворима - врстама рачуна, и то:
 - 1) електронским фактурама;
 - 2) фискалним рачунима;
 - 3) другим рачунима.
- (4) Подаци који се односе на набавку добара и услуга од страног лица, односно обвезника ПДВ, по основу које је прималац добара, односно услуга порески дужник, евидентирају се збирно из појединачних евиденција ПДВ сачињених на основу интерних рачуна, и то:
 - 1) интерних рачуна - страног лице;
 - 2) интерних рачуна - обвезник ПДВ.
- (5) Подаци у Евиденцији претходног пореза исказују се у динарима, са највише две децимале.

Члан 286

(1) Евиденција претходног пореза садржи податке о:

- 1) броју Евиденције претходног пореза, статусу и датуму евидентирања;
- 2) години, пореском периоду (месец или тромесечје) и периоду (конкретан месец или тромесечје);
- 3) набавкама добара и услуга у Републици Србији од обвезника ПДВ - промет за који је порески дужник испоручилац добара, односно пружалац услуга;
- 4) набавкама добара и услуга у Републици Србији од обвезника ПДВ - промет за који је порески дужник прималац добара, односно услуга;
- 5) ПДВ плаћеном за увоз/допремање добара стављених у слободан промет у складу са царинским прописима;
- 6) ПДВ надокнади плаћеној пољопривреднику, укључујући повећање;
- 7) исправкама одбитка претходног пореза.

(2) Подаци из става 1. тачка 3) овог члана односе се на:

- 1) први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима (основица и ПДВ по изворима - врстама рачуна и укупан износ ПДВ који се може одбити као претходни порез - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
- 2) промет добара и услуга, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима (основица и ПДВ по изворима - врстама рачуна и укупан износ ПДВ који се може одбити као претходни порез - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
- 3) повећање основице, односно ПДВ (основица и ПДВ по изворима - врстама рачуна и укупан износ ПДВ који се може одбити као претходни порез - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
- 4) смањење основице, односно ПДВ (основица и ПДВ по изворима - врстама рачуна - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
- 5) накнаду или део накнаде који је плаћен пре извршеног промета - аванс (основица и ПДВ по изворима - врстама рачуна и укупан износ ПДВ који се може одбити као претходни порез - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
- 6) смањење аванса (основица и ПДВ по изворима - врстама рачуна - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%).

(3) Подаци из става 1. тачка 4) овог члана односе се на:

- 1) пренос права располагања на грађевинским објектима за који је порески дужник прималац добара (основица и ПДВ по изворима - појединачним евиденцијама ПДВ и укупан износ ПДВ који се може одбити као претходни порез - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
 - 2) промет добара и услуга, осим преноса права располагања на грађевинским објектима (основица и ПДВ по изворима - појединачним евиденцијама ПДВ и укупан износ ПДВ који се може одбити као претходни порез - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
 - 3) повећање основице, односно ПДВ (основица и ПДВ по изворима - појединачним евиденцијама ПДВ и укупан износ ПДВ који се може одбити као претходни порез - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
 - 4) смањење основице, односно ПДВ (основица по изворима - појединачним евиденцијама ПДВ и укупан износ смањења претходног пореза - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
 - 5) накнаду или део накнаде који је плаћен пре извршеног промета - аванс (основица и ПДВ по изворима - појединачним евиденцијама ПДВ и укупан износ ПДВ који се може одбити као претходни порез - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%);
 - 6) смањење аванса (основица по изворима - појединачним евиденцијама ПДВ и укупан износ смањења претходног пореза - по стопи од 20%, односно по стопи од 10%).
- (4) Подаци из става 1. тачка 5) овог члана односе се на ПДВ за увоз/допремање добара стављених у слободан промет у складу са царинским прописима (плаћени ПДВ и плаћени ПДВ који се може одбити као претходни порез по стопи од 20%, плаћени ПДВ и плаћени ПДВ који се може одбити као претходни порез по стопи од 10%, укупно плаћени ПДВ и укупно плаћени ПДВ који се може одбити као претходни порез).
- (5) Подаци из става 1. тачка 6) овог члана односе се на ПДВ надокнаду плаћену пољопривреднику, укључујући и повећање (укупна ПДВ надокнада плаћена пољопривреднику и укупна ПДВ надокнада која се може одбити као претходни порез).
- (6) Подаци из става 1. тачка 7) овог члана односе се на исправке одбитка претходног пореза - повећање, односно смањење (основ и износ исправке).

(7) Подаци који се односе на исправку одбитка претходног пореза - повећање су подаци о повећању претходног пореза по основу:

- 1) стицања права на одбитак претходног пореза због накнадног прихватања електронске фактуре;
- 2) накнадног стицања права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности;
- 3) одлуке пореског органа;
- 4) повећања сразмерног пореског одбитка у последњем пореском периоду календарске године или последњем пореском периоду;
- 5) стицања права на одбитак претходног пореза код евидентирања за обавезу плаћања ПДВ;
- 6) друге промене која доводи до повећања одбитка претходног пореза (нпр. сторнирање одређених докумената у складу са прописима којима се уређује ПДВ).

(8) Подаци који се односе на исправку одбитка претходног пореза - смањење су подаци о смањењу претходног пореза по основу:

- 1) престанка услова за остваривање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности;
- 2) одлуке пореског органа;
- 3) смањења сразмерног пореског одбитка у последњем пореском периоду календарске године или последњем пореском периоду;
- 4) подношења захтева за брисање из евиденције обвезника ПДВ;
- 5) одлуке царинског органа на основу које долази до смањења ПДВ;
- 6) смањења ПДВ надокнаде плаћене пољоприреднику;
- 7) друге промене која доводи до смањења одбитка претходног пореза (нпр. сторнирање одређених докумената у складу са прописима којима се уређује ПДВ).

Члан 28в

- (1) Аутоматски унос података врши се по истеку пореског периода за који се врши електронско евидентирање претходног пореза, од 1. закључно са 10. у календарском месецу који следи том пореском периоду.
- (2) Приликом аутоматског уноса евидентирају се подаци са стањем на дан који претходи дану аутоматског уноса.

(3) Подаци који се аутоматски уносе односе се на:

- 1) набавке добара и услуга у Републици Србији од обвезника ПДВ - промет за који је порески дужник испоручилац добара, односно пружалац услуга, и то: основицу и ПДВ из електронских фактура из члана 11. став 1. тач. 1)-3) овог правилника;
- 2) набавке добара и услуга у Републици Србији - промет за који је порески дужник прималац добара, односно услуга, и то:
 - (1) основицу и ПДВ из појединачних евиденција ПДВ за промет, повећање и аванс;
 - (2) основицу из појединачних евиденција ПДВ за смањење, укључујући и смањење аванса;
- 3) ПДВ плаћен за увоз/допремање добара стављених у слободан промет у складу са царинским прописима.
- (4) Аутоматски унос података из става 3. тачка 1) овог члана врши се независно од тога да ли је електронска фактура прихваћена, сторнирана и др.
- (5) Аутоматски унос података из става 3. тачка 2) овог члана врши се из појединачних евиденција ПДВ којима је додељен статус: евидентирани.
- (6) Подаци из става 3. овог члана аутоматски се уносе по стопи од 20%, односно по стопи од 10%.

Члан 28г

- (1) Ако је електронска фактура из члана 11. став 1. овог правилника издата у периоду од 10. дана календарског месеца који следи пореском периоду у којем је настала пореска обавеза у складу са ЗПДВ до истека рока за предају пореске пријаве за тај порески период или је дошло до друге промене која има утицај на електронско евидентирање претходног пореза, обвезник ПДВ коригује електронско евидентирање претходног пореза исказивањем одговарајућих података у Евиденцији претходног пореза.
- (2) Кориговање електронског евидентирања претходног пореза из става 1. овог члана врши се у року за подношење пореске пријаве за порески период у којем је дошло до промене која има утицај на електронско евидентирање претходног пореза.

Члан 28д

- (1) Евиденција претходног пореза може бити у статусу: евидентирани и кориговано.

(2) Евиденцији претходног пореза додељује се статус: евидентирано по извршеном електронском евидентирању претходног пореза, односно статус: кориговано ако је корисник система електронских фактура кориговао исказане податке.

У **Члану 29.** измењен је став 8. којим се даје могућност да ако последњег дана рока за електронско евидентирање пореза на додату вредност у складу са Законом корисник система електронских фактура, услед привременог прекида у раду система електронских фактура из става 2. овог члана, буде онемогућен да изврши електронско евидентирање ПДВ, електронско евидентирање ПДВ врши најкасније првог наредног радног дана од дана поновног успостављања рада система електронских фактура.

- Корисничко упутство за електронско евидентирање обрачуна ПДВа израђено од стране Министарства финансија, а објављено на сајту www.efaktura.gov.rs 21. августа 2024. године, можете преузети на линку [овде](#).
- У наставку овог Билтена налази се прегледи табела за унос података описаних у делу Начин и поступак електронског евидентирања претходног пореза у систему електронских фактура.
- После прегледа табела је преглед питања и одговора са вебинара у организацији Министарства финансија и Привредне коморе Србије одржаног 20.08.2024. године из области новина код примене Правилника о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност и Правилника о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању. *

* Табеле преузете из документа: Предложена унапређења: Нове функционалности СЕФ-а везана за електронску евиденцију претходног пореза, Министарство финансија, стр.5-10, објављено на сајту www.efaktura.gov.rs дана 27.07.2024. године.

Евиденција претходног пореза

Визуелни приказ свих поља:

Јединствени идентификатор	Статус
Број евиденције претходног пореза	
Година	
Порески период	
Период	
	Датум евидентирања

Део 1. Набавка добара и услуга у Републици Србији од обвезника ПДВ – промет за који је порески дужник испоручилац добара односно пружалац услуга

1.1 Први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима

	Промет по стопи од 20%		Промет по стопи од 10%	
	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
Извори:				
Електронске фактуре				
Фискални рачуни				
Други рачуни				
Укупно				
ПДВ који се може одбити као претходни порез				

1.2 Промет добара и услуга, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима

	Промет по стопи од 20%		Промет по стопи од 10%	
	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
Извори:				
Електронске фактуре				
Фискални рачуни				
Други рачуни				
Укупно				
ПДВ који се може одбити као претходни порез				

1.3 Повећање основице, односно ПДВ

	Промет по стопи од 20%		Промет по стопи од 10%	
	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
Извори:				
Електронске фактуре				
Фискални рачуни				
Други рачуни				
Укупно				
ПДВ који се може одбити као претходни порез				

1.4 Смањење основице, односно ПДВ

	Промет по стопи од 20%		Промет по стопи од 10%	
	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
Извори:				
Електронске фактуре				
Фискални рачуни				
Други документи о смањењу				
Друга документација				
Укупно				

1.5 Накнада или део накнаде који је плаћен пре извршеног промета (аванс)

	Аванс за промет по стопи од 20%		Аванс за промет по стопи од 10%	
	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
Извори:				
Електронске фактуре				
Фискални рачуни				
Други рачуни				
Укупно				
ПДВ који се може одбити као претходни порез				

1.6 Смањење аванса				
	Аванс за промет по стопи од 20%		Аванс за промет по стопи од 10%	
Извори:	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
Електронске фактуре				
Фискални рачуни				
Други документи о смањењу				
Друга документација				
Укупно				

Део 2. - Набавка добара и услуга у Републици Србији – промет за који је порески дужник прималац добара, односно услуга

2.1 Пренос права располагања на грађевинским објектима за који је порески дужник обвезник ПДВ - прималац добара

	Промет по стопи од 20%		Промет по стопи од 10%	
Извори – Појединачна евиденција ПДВ:	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
Интерни рачун – страно лице				
Интерни рачун – обвезник ПДВ				
Укупно				
ПДВ који се може одбити као претходни порез				

2.2 Промет добара и услуга (осим преноса права располагања на грађевинским објектима) за који је порески дужник обвезник ПДВ - прималац добара и услуга

	Промет по стопи од 20%		Промет по стопи од 10%	
Извори Појединачна евиденција ПДВ:	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
Интерни рачун страно лице				
Интерни рачун – обвезник ПДВ				
Укупно				
ПДВ који се може одбити као претходни порез				

2.3 Повећање основице, односно ПДВ				
	Промет по стопи од 20%		Промет по стопи од 10%	
	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
Извори Појединачна евиденција ПДВ:				
Интерни рачун – странo лице				
Интерни рачун – обвезник ПДВ				
Укупно				
ПДВ који се може одбити као претходни порез				

2.4 Смањење основице, односно ПДВ			
	Промет по стопи од 20%		Промет по стопи од 10%
	Основица		Основица
Извори Појединачна евиденција ПДВ:			
Интерни рачун – странo лице			
Интерни рачун – обвезник ПДВ			
Укупно			
	ПДВ		ПДВ
Смањење претходног пореза			

2.5 Накнада или део накнаде који је плаћен пре извршеног промета (аванс)				
	Аванс за промет по стопи од 20%		Аванс за промет по стопи од 10%	
	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
Извори Појединачна евиденција ПДВ:				
Интерни рачун – странo лице				
Интерни рачун – обвезник ПДВ				
Укупно				
ПДВ који се може одбити као претходни порез				

2.6 Смањење аванса		
	Аванс за промет по стопи од 20%	Аванс за промет по стопи од 10%
Извори Појединачна евиденција ПДВ:	Основица	Основица
Интерни рачун – страно лице		
Интерни рачун – обвезник ПДВ		
Укупно		
	ПДВ	ПДВ
Смањење претходног пореза		

Део 3. ПДВ за увоз/допремање добара стављених у слободан промет у складу са царинским прописима			
Плаћени ПДВ по стопи од 20%		Плаћени ПДВ по стопи од 10%	
Плаћени ПДВ	Плаћени ПДВ који се може одбити	Плаћени ПДВ	Плаћени ПДВ који се може одбити
Укупно плаћени ПДВ			
Укупно плаћени ПДВ који се може одбити			

Део 4. ПДВ надокнада плаћена пољопривреднику, укључујући и повећање	
Укупна ПДВ надокнада плаћена пољопривреднику	
Укупна ПДВ надокнада која се може одбити као претходни порез	

Део 5. Исправке одбитка претходног пореза	
5.1 Исправке одбитка претходног пореза – повећање	
Основ	Износ
Стицање права на одбитак претходног пореза по основу накнадног прихватања електронске фактуре	
Накнадно стицање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности	
Одлука пореског органа	
Повећање сразмерног пореског одбитка у последњем пореском периоду календарске године или последњем пореском периоду	
Стицање права на одбитак претходног пореза код евидентирања за обавезу плаћања ПДВ	
Други основ	

5.2 Исправке одбитка претходног пореза – смањење	
Основ	Износ
Престанак услова за остваривање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности	
Одлука пореског органа	
Смањење сразмерног пореског одбитка у последњем пореском периоду календарске године или последњем пореском периоду	
Подношење захтева за брисање из евиденције обвезника ПДВ	
Други основ Одлука царинског органа на основу које долази до смањења ПДВ	
Смањење ПДВ надокнаде плаћене пољопривреднику	

Одговори на питања привредника на вебинару у организацији Министарства финансија и Привредне коморе Србије, одржаног 20.08.2024. године

Одговоре су припремили представници Министарства финансија

1. Како би се спровела имплементација Правилника у пословање трговинских ланаца неопходно је доставити ажурирано Техничко упутство.

Одговор: Представници МФ су потврдили да је демо окружење припремљено за објављивање за 21. август, у касним поподневним и вечерњим часовима. Може се још једном само поновити оно што је неколико пута речено од стране МФ, а то је да већина докумената, односно сви они документи који чине измене у интерном техничком упутству, се налазе на порталу www.efaktura.gov.rs, објављивани су у више итерација и из више фаза и они ће практично онако како су израђени, у једном тренутку чинити интегрисано техничко упутство. Они ће практично од речи до речи бити пренети и унети у интерно техничко упутство. Значи, ту неће бити неких претерано великих измена, само ће бити систематизовано на начин на који су уредили, навели су из МФ.

2. Правилник подразумева увођење нових евиденција као што су сторно рачуни, фискални рачуни, одбијени рачуни за чије је попуњавање неопходно више времена од месец дана колико је привреди одређено за почетак примене Правилника.

Одговор: Представници МФ су потврдили да је тачно да постоје нека нова поља у збирној евиденцији за обрачун ПДВ-а. Предвиђено је евидентирање сторнирања, оно ће се вршити уносом података у збирној евиденцији ПДВа, али подсећа се, пошто је у питању збирна евиденција, то се неће чинити раније пре првог октобра, за месечне обвезнике пореза на додату вредности. Увек

се сачека да прође порески период да се изврши та збирна евиденција. Што се тиче евидентирања фискалних рачуна, она је предвиђена у евиденцији претходног пореза које је исто збирна евиденција. Значи да ће проћи цео месец септембар и тек од 01. октобра ће бити могуће евидентирати тражени податак. А податке из електронских фактура, које се односе на евиденцију претходног пореза, то су фактуре које су издате преко СЕФа, оне чине део података за које је Правилником већ прописано да ће се вршити аутоматски унос. Нема ту посла за обвезника, податак ће бити исписан аутоматски. Значи аутоматски унос са стране система СЕФа.

3. Привреди нису доступне нове верзије појединачне и збрине евиденције на демо верзији, као ни образац за претходни порез.

Одговор: МФ је поновило да демо верзија која ће садржати све ове измене које су најављене и Правилником прописане у појединачној и збирној евиденцији биће доступне 21. августа а продукција почиње 01. септембра. Демо верзија која ће садржати евиденцију претходног пореза биће доступна нешто касније око 15. септембра, док је продукција заказана за 01. октобар. Значи да пре првог октобра неће бити могуће попуњавати евиденцију претходног пореза.

4. За исправно попуњавање нових евиденција које се очекују од привреде новим Правилником, неопходно је да прво министарство изради Корисничко упутство које прати примену Правилника.

Одговор: МФ је ову опаску узело озбиљно, и раније су добијали такве инпуте. Постоји већ успостављена пракса у министарству да се врши израда упутства за кориснике која практично приказују слике екрана и где се шта уноси. Потврђено је од стране представника МФ да су корисничка упутства у припреми и биће објављена у складу са динамиком ажурирања ових најављених демо верзија система електронских фактура.

5. С обзиром да евиденција претходног пореза у делу електронска фактура обухвата сва документа на СЕФ-у без обзира на статус дали је прихваћен или није, верујем да ниједна компанија нема могућност тренутно да извуче

документа која није књижила у систему тако да ће бити неопходно додатно развијати софтвер што није могуће у тако кратком року.

Одговор: МФ подсећа да подаци примљени из електронских фактура, у складу са Законом и Правилником, независно од статуса, чине део података који се аутоматски уносе. Тако да извлачити те податке из књиговодствених софтвера није нешто што је обавезно и предвиђено овим Правилником. Значи да за кориснике ту нема додатног посла, наводе представници МФ.

6. Велики број нових евиденција које нису усклађене са тренутно важећим ПОПДВ образцем, немогућност софтверског подешавања у систему у тако кратком року.

Одговор: МФ подсеће да ово евидентирање не утиче на обавезе привреде, нити помаже, нити одмаже обавезама приликом вршења пријаве за ПДВ (ПОПДВ). Пријава пореза на додату вредност остаје како је рађена и до сада. Ово је другачија обавеза која се у неким сегментима и не поклапа са пријавом пореза на додату вредност.

7. Поставља се питање могућности и /или обавезе кориговања евиденција претходног пореза у пољу електронска фактура за документа пристигла на СЕФ од 10-15, са датумом промета на претходни месец или неки пре тога до 15 у наредном месцу. Предлог да се укине могућност јер нема употребну вредност.

Одговор: Из МФ је потврђено да је овај предлог веома озбиљно узет у разматрање. До даљњег смо сви на терену тога што прописује Закон и Правилник. Такође, зависи и од будућег решења и од будућег правца који се буде на крају заузео у развоју на систему електронских фактура, а на крају можда и у смислу развоја фискалног система.

8. XI ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37

• У периоду од 1. јула 2023. године закључно са 31. децембром 2023. године, у поступцима провере правилности електронског евидентирања обрачуна ПДВ, у смислу да ли су подаци о обрачунатом ПДВ исказани у Збирној евиденцији ПДВ или Појединачној евиденцији

ПДВ, надлежни орган не узима у обзир погрешно исказане податке ако је тачан укупан износ евидентираног ПДВ.

Одговор: МФ то сад веома озбиљно разматра имајући у виду да постоје и нове евиденције и да је потребно одређено време да се порески обвезници увежбају у уношењу тих података. Свакако да се разматра овај предлог. Тако да, то је нешто чиме се може МФ бавити кроз измену подзаконских аката. У том смислу, може се очекивати измене Правилника о ПДВ и електронском фактурисању у смислу релаксирања одговорности пореских обвезника по основу вођења прописаних евиденција бар у периоду до краја ове године.

9. Рок за електронско евидентирање излазног ПДВ-а не може бити исти року за електронско евидентирање улазног ПДВ-а. Сваки улазни документ мора да прође одређене системе контроле и одобрења.

Одговор: МФ скреће пажњу да су рокови одређени Законом и да је немогуће прописати различити рок с обзиром да се евидентирање односи на исти порески период. Што исто важи и код састављања пореске пријаве за ПДВ. Такође, унос податка у вези примљених електронских фактура врши се аутоматски из самог система, навели су представници МФ.

10. Коментари на покренуту тему:

- Имаћемо нови шифарник ослобођења са новим групама који још увек није објављен. На исти начин и ми треба да спроведемо измене у софтверу, да пре тога тестирамо измене и да укључимо нови начин рада у одговарајућем моменту.

Одговор: МФ понавља да ће бити објављен комплетан шифарник пореских категорија и пореских шифара заједно са правилима за примену. Те пореске категорије биће објављене 21.08. у оквиру интерног техничког упутства.

Подсећа се да су нове пореске категорије и нове шифре за примену објављене у документацији већ 11. јула 2024. године.

- Предлог збирне евиденције за претходни ПДВ је логички неконзистентан са досадашњом праксом и изазива недоумице око слагања

са другим обавезним евиденцијама, пре свега око периода за које се дају месечни подаци, те проузрокују да ће привреда морати да предаје логички две независне евиденције којима је предмет исти. Ако се не усклађују са постојећим евиденцијама, онда је питање како је контролисати.

Одговор: МФ констатује да је подношење и састављење пореске пријаве пореза на додату вредност прописана Законом о ПДВу. Ове евиденције о којима се сада прича не утичу на ту обавезу, нити је смањују, нити је отежавају.

- **Следе измене које се односе на начин слања излазних докумената везано за преносе права на објектима и промет ослобођен по чл 10, као и рад појединачне евиденције са новом спецификацијом. Без тих измена није могуће исправно послати документ на СЕФ или у појединачну евиденцију. Немамо демо за тестирање и не знамо када ћемо га добити и не знамо какав ће бити сценарио преласка у раду СЕФ-а, јер је један начин рада до 31.8. а други од 1.9.2024.**

Одговор: МФ је најавило да ће демо верзија бити доступна од 21. августа поподне, увече а продукција ће бити доступна од 1. септембра. Наравно да ће један начин рада бити до 31. августа а други од 1. септембра кад почиње са применом нови Правилник односно измене и допуне Правилника којима се мењају одређене ствари. Што се евидентирања тиче може се рећи да ће од 1. септембра бити доступно евидентирање и у старим евиденцијама (евентуално неке евиденције из раних пореских периода) то ће се моћи радити у старим евиденцијама, у старој апликацији, а за ново евидентирање оно ће се радити у новим евиденцијама у новим формама које су већ сигурно познате, а од 21.08. ћете моћи да их и видите. Евидентирање се врши у складу са правилима које се односе на дати порески период. Што се тиче издавања фактура, издавање фактура ће моћи да се ради од 1. септембра искључиво по новим поресним категоријама и шифрама дакле, нема двострупог режима.

- **За сваку измену начина рада је потребно одређено време да се сагледају потребе, допуне недоречености, измене процедуре рада, при-**

преми софтвер који треба често да се спроведе на много локација па је и за то потребно време, тестирање, обука запослених и на крају примена. За сваку овакву измену је потребно најмање 6 месеци од момента када се знају сви потребни инпути.

Одговор: Министарство је о овим предлозима измена и нормативног одабира као и техничког решења и спровођења тих измена приступило на бази врло релевантних процена потребног времена за припрему користика. Међутим, те процене не говоре ни близу 6 месеци. Понекад долази до одређене неприпремљености и с тим у вези, како су рекли помоћници Талијан и Демировић министарство је спремно да можда приступи релаксирању одређене одговорности користика.

- **За овако сложену евиденцију у јануару 2025. године имаћемо само четири радна дана до 10.01.2025.**

Одговор: Да ли је само 4 рада дана МФ на то не може да утиче, и не могу се уводити посебна правила само за јануар који је иначе специфичан за све у односу на било које друге месеце, објашњено је од стране МФ.

11. Замолићу вас за појашњење кад ће бити урађена измена у продукцији на СЕФ-у које се односе на појединачну и збирну евиденцију ПДВ-а? Наиме евиденције за Август треба да урадимо по тренутно важећим прописима, тако да нас занима да ли ћемо моћи у Септембру да их поднесемо у предвиђеном року путем АПИ-ја у складу са тренутним подешавањима?

Одговор: Бићете у могућности да евидентирате по важећим правилима за порески период. О томе се говорило у једном од претходних одговора.

12. Додатно за измене пореске категорије С, која се дели на С10 и С20, када ће подешавање у продукцији бити извршено? Издаваћемо рачуне 1. Септембра (Недеља) да ли ће на СЕФ-у у продукцији у 6 часова ујутру бити доступна верзија која ће подржати учитавање фактура са новим категоријама С10 и С20?

Одговор: Министарство може да потврди да ће функционалност бити доступна на СЕФу у недељу, 01. септембра. Значи од 01. септембра моћићете да користе нове категорије и шифре, а на демо верзији ће то моћи да се испроба од 21.08.

13. Раздвојити рокове за слање докумената на СЕФ (рачуна, одобрења, задужења,...) од датума за слање ЗБИРНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА и слање ЗБИРНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ПДВ-а. Корисници су у проблему јер први датум који се поклапа са другим датумом их доводи у проблем да ризикују нетачност послатих података или да не пошаљу на време пријаву. Ако им неко пошаље рачун увече 10. а они су већ послали евиденције на СЕФ евиденције им неће бити тачне.

Одговор: И Закон и Правилник о СЕФу су предвидели корекције тих унетих података и у евиденцији обрачунаог и у евиденцији претходног пореза. Постоји описана процедура шта је потребно урадити ако дође до промена које утичу на евидентирање, а Правилником је предвиђено да се у евиденцији претходног пореза могу унети подаци након 10. у месецу по мало другачијој методи него што се то иначе врши. Јер се после 10. у месецу могу изменити подаци који су до тог датума аутоматски унети.

14. Код ЗБИРНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА постоји 15 табела у којима 14 фигуришу поља евиденције промета на СЕФ-у. У техничком упутству за АПИ методе стоји да ће поља која су везана за промет евидентиран на СЕФ-у се не шаљу јер ће се та поља освежавати једним кликом и да те вредности не треба слати путем АПИ метода. Предлажемо да се уради промена у техничком упутству и да се те вредности шаљу, а да се кликом на освежавање података са СЕФ-а корисник упозори ако постоји разлика између послатих вредности и стварних вредности на СЕФ-у. Црвено уоквирена поља су пример из једне од табела које ће портал СЕФ-а освежавати.

Одговор: Овде се мисли на поља претходног пореза која се већ аутоматски уносе. МФ је навело да предлог решења није могуће технички спровести. Подаци која се у та поља уносе, уносе се аутоматски и корисник нема ту ништа да уноси.

Други проблем је много озбиљнији и тиче се и примедбе под један јер када се уради „освежење“ података ти подаци због „real time“ рада СЕФ-а подаци ће бити закључно са претходним даном. То значи да подаци од 10. у месецу никада неће моћи да се освеже. То је и описано у Правилнику о електронском фактурисању и прописано је поступање у ситуацијама ако дође до ситуација када је потребна кориговање.

Оно што је битно да се каже, значи да до 10. у месецу можете да освежавате, након 10. у месецу то поље ће бити edit table, тако да можете да уносите измене. Значи до 10. у месецу дугме освежи, систем аутоматски освежава, након тога ручно мењате и вршите корекције.

15. Поштовани, привредно друштво продаје стамбене, и куца фискалне рачуне физичким лицима - купцима преко касе. Да ли је неопходно фискалне рачуне унети у појединачну или збирну евиденцију?

Одговор: Са овим питањем се имплицира да је неопходно уносити у неку евиденцију, али није. Треба обратити пажњу на тренутне одредбе Закона о електронском фактурисању, где се овај промет не евидентира јер је издат фискални рачун.

16. Како ћемо и где ћемо стављати административне таксе, таксе за регистрацију возила, када нам за то не стижу фактуре, да ли ћемо их и даље књижити преко петице и где ће се евидентирати?

Одговор: МФ напомиње да, иначе, на административне таксе, обично се не обрачунава ПДВ, али ако је обрачунао ПДВ на неком рачуну за таксе, за овакве ситуације, постоји поље други рачун, у евиденцији претходног пореза.

17. Да ли ћемо неисправне фактуре које смо добили преко СЕФ-а морати да књижимо у нашем програму, па да сторнирамо да би смо приказали умањење или је довољно да имамо изјаву на којој пише да нисмо књижили и нисмо користили ПДВ по тој фактури?

Одговор: Правилник о електронском фактурисању предвиђа да се евидентирају подаци из

свих примљених електронских фактура независно од статуса фактура. Што се тиче неких других евиденција које обвезник води то није прописано Правилником о електронском фактурисању. А што се тиче упуства како ће се поступати у евиденцији претходног пореза ту се најављује да ће бити објављено благовремено чим буде доступно на демо верзији, понављају из МФ.

18. Како се евидентира ПДВ у појединачној евиденцији приликом испоруке половног возила фискализовани рачун, само се евидентира интерни обрачун на разлику у цени?

Одговор: Обвезници пореза на добит правних лица и обвезници пореза на приход од самосталне делатности тај ПДВ евидентирају у појединачним евиденцијама и то на разлику. А за рачуне издате физичним лицима, то је ново, формирана је посебна група поља за тзв. опорезивање разлике и то ће се вршити у збирној евиденцији. Значи посебни поступци се евидентирају као и до сада у збирној или појединачној евиденцији исто као и до сада, новина је само што су предвиђена у збирној евиденцији нова поља.

19. Набавка добара и услуга у Републици Србији од обвезника ПДВ - промет за који је порески дужник испоручилац добара односно услуга, шта представљају остали рачуни као извор, где треба да се сврстају сторнирани рачуни да ли иду у део 1.4. Смањење основице, односно ПДВ или у део 5.2. Исправке одбитка претходног пореза - смањење?

Одговор: То су рачуни који нису издати ни преко система електронских фактура ни преко електронског фискалног уређаја, тзв. папирни рачуни у којима је обрачунат ПДВ. Сторнирани рачуни се евидентирају у део 1.4 Смањење основице, односно ПДВ, изузев уколико дође до сторнирања документа о смањењу. С обзиром да може да буде различито поступање по основу сторнираног рачуна представници МФ саветују да се погледају нове измене и допуне Правилника где је тачно објашњено поступање у различитим ситуацијама сторнирања рачуна.

20. У документу Измене и допуне правилника о ефактурама Сл. 65-24 у члану 20а. наводи се: Појединачна евиденција ПДВ, која се односи на

испоруке, садржи податке о:....

7) промету по стопи од 20%, повећању/смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет (опис, основица и обрачунати ПДВ), са ознаком „S20“;

Слично и у даљем тексту члана 20а., наводи се да је у појединачној евиденцији потребно попунити ОЗНАКУ. Фајл JSON структуре који се шаље на портал нема у структури поље ознака. Молим вас да појасните у које поље из JSON структуре за слање појединачне евиденције се уписује горенаведена ознака. Такође и у члану 20. се помиње реч "ознака" и прецизирано је шта треба да се налази у ознаци. Да ли се овде мисли на исто поље на које се мисли у члану 20а.

Одговор: МФ наводи да је овде дошло до забуне, јер се у Правилнику о електронском фактурисању користи реч ознака само у ситуацијама када описује назив поља које видите на фронту, где се не уносе пореске категорије електронске евиденције ПДВ. Представници МФ подсећају како је то написано у члану 20а. појединачна евиденција ПДВ која се односи на испоруке и садржи податке о промету по стопи од 20%, увећању и смањењу накнаде, авансу и смањењу аванса за тај промет, упис основице и обрачунати ПДВ, са ознаком С20. Није наведено да се уноси ознака него да постоји ознака за тај промет. Означено је поље у које треба унети.

21. У појединачној евиденцији постоје поља turnoverAmount i totalAmount. Којим вредностима се попуњавају ова поља за аванс у износу од 1200 динара, при чему је ПДВ 200 динара а основица 1000 динара. Да ли постоји разлика у попуни ових поља ако је аванс наплаћен у истом периоду када је урађен и промет или је наплаћен у претходном периоду у односу на промет?

Да ли је за сторнирање излазног документа на СЕФу са позитивним задужењем купца (превођење документа у статус СТОРНО), при чему је на документу био исказан позитивни ПДВ за који је купац могао да оствари пореско ослобођење, потребно обезбедити изјаву да се купац није ослободио ПДВа.

Ако је потребно обезбедити изјаву, да ли то значи да испоручилац фактуре мора да у одговарајућем пореском периоду обрачуна и плати

ПДВ иако је фактура сторнирана, док год не добије изјаву од купца. Ако је купац одбио фактуру (поставио статус Rejected), да ли је испоручилац фактуре обавезан за износ ПДВа који је исказан на фактури, док год не добије изјаву да купац није искористио ПДВ за ослобођење?

Одговор: У измењеним појединачним евиденцијама неће постојати ова поља која су наведена. Од 01. септембра у поље Base amount уноси се у овом примеру 1000, а у поље које ће се звати calculated VAT 200. Разлика у евидентирању у зависности да ли је аванс наплаћен у истом периоду када се десио и промет не постоји та разлика у евидентирању, као што ни до сада није постојала.

У следећем питању сасвим је јасно да се смањење обавезе ПДВ може извршити само након што је добијена изјава од купца да није користио претходни ПДВ, исказан у фактури, без обзира да ли је она сторнирана или одбијена. Овде није дошло ни до каквих измена и ово су правила која се користе већ дуже време.

22. Да ли је испоручилац фактуре обавезан да сторнира фактуру која је одбијена од стране купца. Шта се дешава ако купац не сторнира одбијену фактуру? Да ли постоји разлика у третману обавезе за ПДВ ако је фактура одбијена од стране купца или сторнирана од стране испоручиоца.

Да ли је тачно да и купац и испоручилац треба да у новој ЕПП исказују и сторниране и одбијене фактуре?

- Да ли приликом издавања новог/исправног рачуна треба обавезно на е-фактури да стоји напомена: Овом е-фактуром замењује се е-фактура број..... по Члану 44 став2 Закона о ПДВ-у?

Одговор: МФ Објашњава: Нигде не постоји прописана обавеза да се сторнира одбијена фактура коју је прималац одбио. Нигде у Закону није предвиђено да се издавалац и прималац фактуре морају сагласити о садржају фактура. Може да дође до спора ако издавалац сматра да је изда-та фактура исправна, с друге стране не дешава се ништа, нити има некаква последица ако се та фактура не сторнира. Издавалац фактуре не мора да сторнира фактуру за коју мисли да је исправна, а потраживања по њој може да намири судским путем. Јасна је обавеза што се тиче ПДВа по

основу такве фактуре, издавалац фактуре мора да измири обавезу ПДВа као и за сваку другу фактуру коју сматра исправном, док прималац фактуре не може да користи претходни ПДВ по основу фактуре коју одбије. Овим је одговорено и на следеће питање наводе из МФ. Дакле, ако смо одбили фактуру, нећемо моћи да користимо претходни порез. Да ли је тачно да и купац и испоручилац треба у новој евиденцији претходног пореза да исказује сторниране и одбијене фактуре, закључујемо да издавалац није неко ко је примио фактуру, тако да не би могао у евиденцији претходног пореза било шта да исказује, него на страни примаоца постоји обавеза евидентирања под условом да је обвезних ПДВ. Подсећамо да у ситуацији када су фактуре издате и примљене преко СЕФа независно од статуса, постоји аутоматски унос податак у одговарајуће поље. То не значи да тај износ који је аутоматски унет, да на тај износ било ко има право на одбитак. То зна порески обвезник. Евидентирање износа који има право на одбитак нема никакву конекцију за сада, ни у будућности, нема никакве конекције са пореском пријавом пореза на додату вредност. То је потпуно други процес који је мање више непромиљен и од сада, уз одређене корекције у евидентирању.

Последње питање је из Правилника о ПДВу. То јесте пописано и није било предмет измене. Тако да када се издаје заменска фактура на њој треба да стоји напомена да се том фактуром мења претходно издати рачун.

23. Ако у авансном рачуну у опису робе или услуге стоји само опис АВАНС или АВАНСНА УПЛАТА, али у напомени пише основ авансног плаћања или се у пољу Уговор упише број уговора да ли овај аванси рачун можемо прихватити?

Одговор: У складу са ЗЕФ и Правилником о електронском фактурисању апсолутно да. Као и у складу са правилима ПДВа јер је то обавезан елемент, небитно где је исказан, потврђено из МФ.

24. Уколико прилог е-фактуре није исправан, нпр. записник има грешку, погрешна отпремница закачена или уколико није окачена привремена ситуација као прилог фактури да ли треба у овим случајевима да се сторнира рачун?

Одговор: МФ наводи да у складу са прописима којима се уређује електронско фактурисање, уколико је тако издати рачун исправан, садржи исправне податке, тачна је рачуница, у овој ситуацији не постоје обавеза сторнирања, пошто прилози се могу исправити, или само прилози да се доставе на други начин.

Не могу се исправити они прилози који су достављени, они су само прилози електронској фактури, они нису фактуре. Дакле, прилоге можете доставити на други начин и прилози нису доказ што се тиче ЗЕФа. А са гледишта ПДВа, исправност прилога не утиче на право претходног пореза уз испуњење законом предвиђених услова.

25. Ми смо транспортна фирма која врши превоз робе у међународном и домаћем саобраћају.

Коју опцију бирамо за настанак ПДВ обавезе:

- за фактуру која је ослобођена по члану 24.1.1. или 24.1.8 ?
- за фактуру на којој је зарачунат ПДВ ?
- за издавање књижног одобрења?
- за издавање књижног задужења ?

Настанак ПДВ обавезе

Датум промета

Датум промета

- Члан 16. Тачка 2а) ЗПДВ
- Члан 36а ЗПДВ
- Не настаје обавеза обрачуна ПДВ

Одговор: МФ наводи да за фактуру која је ослобођена по члану 24.1.1 или 24.1.8 Закона о ПДВ-у, постоји сада опција у електронским фактурама која се зове - не настаје обавеза обрачуна ПДВ. Коју опцију бирамо за фактуру на којој је обрачунати ПДВ, пошто се ради о превозу робе у међународном и домаћем саобраћају, сад се сигурно ради о опцији датум промета. Коју опцију бирамо за издавање књижног одобрења, ту се не уноси у податак о наставку ПДВ обавезе, а на фронту, на корисничком интерфејсу у апликацији, чак за одобрење не постоји опција да ту било шта може да се изабере.

За издавање књижног задужења, ту постоје три опције које зависе у којом тренутку је дошло до повећања оставице. Могуће је да дође у тренутку на дан издавања, када можемо изабрати опцију датум издавања цртица зарачунавање трошкова, а може да буде неки претходни дан у складу са уговором, када имамо сада нову опцију датум повећања цртица уговор. Наравно, трећа опција која постоји је да не настаје обавеза у обрачуна ПДВ. Она се увек користи за оног издаваоца електронске фактуре који није обавезан да обрачуна ПДВ у издатом рачуну.

26. Када имамо ситуацију да треба да префактуришемо неки трошак кроз књижно задужење са ПДВ-ом који је датум промета и када настаје пореска обавеза? Да ли је то датум улазног рачуна, датум истовара (промета добара) или датум слања књижног задужења на СЕФ ? Шта ако улазни рачун припада пореском периоду ЈУЛ а књижно задужење издајемо нпр 16. АВГУСТА ?

Одговор: МФ истиче да датум промета није податак који се исказује у документу повећања односно књижног задужења. У овој описаној ситуацији би требало датум настанка пореске обавезе да се изабере датум издавања-зарачунавања трошкова. Сада су код књижног задужења раздвојене две опције. Код зарачунавања трошкова, као што је овај сада случај који се помиње, префактурисавање трошкова, настанак пореске обавезе се везује за момент када смо те трошкове зарачунали, односно када смо издали књижно задужење. И сходно томе, ови други датуми за настанак пореске обавезе нису битни. Друга варијанта која је предвиђена то су ситуације када је дошло до повећања основице а није реч о зарачунавању трошкова у неком од претходних пореских периода а није издато књижно задужење у том периоду. И сходно томе се опредељује неки ранији датум, а не датум када издајемо документе.

27. Да ли се кроз СЕФ евидентирају ино фактуре и на који начин?

Одговор: Овде се разликују две ситуације. Најпре ситуација када је у питању порески дужник он у складу са Правилником о ПДВу мора да сачини интерни рачун, који се зове интерни рачун-страно лице, а потом треба да изврши евидентирање у појединачној евиденцији, а у ситуацији када

није порески дужник нема шта да се евидентира. Иначе, да ли је реч о динарској или девизној фактури не одређује обавезу евидентирања, већ да ли постоји обавеза задуживања ПДВа и да ли је у питању порески дужник.

28. Ако сторнирамо рачун кроз СЕФ да ли се врши и евиденција (појединачна/збирна), као и да ли се посебно евидентирају књижна одобрења и књижна задужења?

Одговор: Да, постоје предвиђена поља, за сада у збирној евиденцији, и постоји секција која раздваја сторнирања да ли је порески дужик издавалац или прималац. Ситуације у којима смо исказивали сторнирања у ПДВ евиденцији, тј. сторнирања ПДВа остају иста. Та евиденција је разбијена на одређене типове смањења и у поље износ ПДВа уноси се износ основице.

29. Да ли на електронској фактури мора да стоји само шифра пореске категорије (словне ознаке СС, О, ОЕ...) или ће бити потребно наводити чланове закона о ПДВ-у по ком је услуга ослобођена (нпр члан 24, став 1, тачка 1)?

Одговор: У складу са Правилником о електронском фактурисању наводи се да пореска категорија најчешће и одговарајућа шифра за примену те категорије и то је исто као и до сада. Ово је нешто што се куца самостално у напомени, врши се избор са листе. Комплетан списак пореских категорија и шифара за њихову примену биће објављен 21.08. у оквиру интерно-техничког упутства. Ово је нешто што не треба знати напамет, па куцати сами, саветују из МФ.

30. На кога се односи овај текст? На увознике, извознике или нас превознике? Шта то подразумева?(МФ је достављен скен текста који овде није приложен)?

Одговор: Текст се односи на члан 101а. Правилника о ПДВу. Не односи се на превознике, односи се на извоз, тј промет у царинским складиштима, у слободним зонама и слично.

31. Измењен је члан 192. Правилника о ПДВ-у... Који је рок за издавање електронске фактуре за сукцесивне испоруке, 8. или 10. дан у наредном месецу?

Одговор: Према Правилнику о ПДВу 8. дана истиче рок.

32. Да ли ПДВ са фискалног рачуна који физички нисмо добили до краја пореског периода коме припада можемо вратити у следећем пореском периоду? Ми смо разумели да ће од 1.9.24. године ПДВ са свих фактура(фискални, електронске фактуре...) бити аутоматски увезени и да ће књиговође разврставати фактуре по томе да ли имамо право за одбитак претходног пореза или не...

Одговор: Право на одбитак претходног пореза остварују се по истим правилима као и до сада и то не регулише ЗЕФ ни Правилник о електронском фактурисању већ Закон о порезу на додату вредност. Подаци са фискалних рачуна не уносе се аутоматски, већ је обвезник дужан да их унесе, али их уноси у збиру. Подсећа се да евиденција претходног пореза у СЕФу као и друге евиденције пореза на додату вредност у СЕФу нису релевантне за подношење пореске пријаве ПОПДВ.

33. Да ли банке у Евиденцији претходног пореза у СЕФ-у, у поље ПДВ који се може одбити као претходни, уносе износ сразмерног одбитка без обзира што исти не користе као одбитни? Шта у предметно поље уносе субјекти који не користе право на одбитак претходног пореза?

Одговор: МФ појашњава да у евиденцију претходног пореза уноси се износ претходног пореза за које постоји право на одбитак, за разлику од ПДВ обрасца где имамо и податак ПДВа који користимо. Овде у евиденцији СЕФа даје се податак о износу ПДВа на који имаш право, а износ који износ претходног пореза порески обвезник је искористио изјасниће се у пореској пријави ПОПДВ.

КОНТАКТ

Привредна комора Србије

Ресавска 13-15, 11000 Београд
(+381 11) 33 00 910
bis@pks.rs
www.pks.rs

Центар за привредна питања

E: privrednopravna@pks.rs

Марија Марковић
Виши саветник
Т: +381 11 41 49 455

Радмила Шаша
Виши саветник
Т: +381 11 33 00 974

Бојана Ружић
Виши саветник
Т: +381 11 33 04 517

Гордана Јелисавчић
Виши саветник
Т: +381 11 33 04 528

1857

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ